

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ВИБРАНІ ПИТАННЯ ДИТЯЧОЇ КАРДІОРЕВМАТОЛОГІЇ»**

Галузь знань	I (22) «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»
Шифр та назва спеціальності	I3 Педіатрія (228 Педіатрія)
Спеціалізація	Педіатрія
Назва освітньо-наукової програми	ОНП Педіатрія
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень, доктор філософії
Кафедра	педіатрії, дитячої кардіології, ревматології та кардіохірургії
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	вибіркова
Форма навчання	очна (денна, вечірня), заочна

Викладачі

Прізвище, ім'я, по батькові	Марушко Тетяна Вікторівна
Посада	професор кафедри
Науковий ступінь, вчене звання	доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України
Електронна адреса	tetiana.marushko@gmail.com
Телефон	044-201-32-15
Посилання на профіль викладача	https://www.nuozu.edu.ua/s/np/k/dytiachoi-kardiologhii-ta-kardiokhirurhii/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/12639-marushko-tetyana-viktorivna
Консультації	П'ят 13:00-14:00
Прізвище, ім'я, по батькові	Гляделова Наталія Павлівна
Посада	доцент кафедри
Науковий ступінь, вчене звання	кандидат медичних наук, доцент

Електронна адреса	npgrad04@gmail.com
Телефон	044-201-32-15
Посилання на профіль викладача	https://www.nuozu.edu.ua/s/np/k/dytiachoi-kardiologii-ta-kardiokhirurhii/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/12638-hlyadyelova-nataliya-pavlivna-2
Консультації	П'ят 13:00-14:00

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	Навчальна дисципліна «Вибрані питання дитячої кардіоревматології» є вибірковою компонентою освітньо-наукової програми «Педіатрія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Дисципліна має клінічну, науково-аналітичну та практичну спрямованість і охоплює сучасні підходи до діагностики, диференційної діагностики, лікування та профілактики найпоширеніших і рідкісних захворювань серцево-судинної та кістково-м'язової систем у дітей. Зміст включає артеріальні гіпертензії й гіпотензії, вегетативні дисфункції, вроджені вади серця, порушення ритму і провідності, неревматичні ураження серця, гостру ревматичну лихоманку, ювенільний ідіопатичний артрит, дифузні захворювання сполучної тканини, системні васкуліти, серцево-судинну недостатність, спадкові та рідкісні стани, спортивне серце, ризик раптової кардіальної смерті й невідкладну допомогу. Опанування дисципліни передбачає аналіз клінічних випадків, ЕКГ та інших інструментальних даних, роботу з сучасними клінічними настановами і критичне оцінювання доказової бази.
Мета дисципліни	Поглиблення сучасних теоретичних знань і практичної підготовки здобувачів щодо діагностики, диференційної діагностики, лікувальної тактики та профілактики захворювань серцево-судинної і кістково-м'язової систем у дітей, формування здатності приймати обґрунтовані клінічні рішення, інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень, критично аналізувати наукові дані й застосовувати доказові підходи у професійній, дослідницькій та педагогічній діяльності.
Завдання дисципліни	1. Систематизувати сучасні знання щодо етіології, патогенезу, класифікації та клінічних проявів захворювань серцево-судинної і кістково-м'язової систем у дітей. 2. Удосконалити навички діагностики та диференційної діагностики артеріальних гіпертензій, гіпотензій і вегетативних дисфункцій. 3. Сформувані вміння розпізнавати вроджені вади серця, визначати гемодинамічні порушення, показання та строки хірургічної корекції. 4. Удосконалити інтерпретацію ЕКГ та інших інструментальних даних при порушеннях ритму, провідності,

	кардитах, кардіоміопатіях і серцевій недостатності. 5. Поглибити знання щодо гострої ревматичної лихоманки, суглобового синдрому, ювенільного ідіопатичного артрити, дифузних захворювань сполучної тканини та системних васкулітів. 6. Розвинути здатність аналізувати спадкові, рідкісні та асоційовані зі спортом кардіологічні стани, оцінювати ризик раптової кардіальної смерті. 7. Відпрацювати алгоритми невідкладної допомоги при набряку легень, життєзагрозливих аритміях, анафілактичному шоці, гострій дихальній і наднирковій недостатності, судом та гіпертермії. 8. Удосконалити навички критичного аналізу клінічних рекомендацій, наукових публікацій, командної комунікації та представлення клінічного випадку.
Пререквізити	Дисципліна базується на поглиблених знаннях із педіатрії, пропедевтики дитячих хвороб, дитячої кардіології та ревматології, неонатології, анатомії і фізіології дитячого віку, патофізіології, фармакології, клінічної лабораторної та інструментальної діагностики, а також на навичках пошуку, критичного оцінювання й належного використання медико-біологічної інформації.
Постреквізити	Опанування дисципліни забезпечує клінічну й методологічну основу для наукових досліджень у сфері педіатричної кардіології та ревматології, підготовки дисертаційної роботи, розроблення освітніх матеріалів і клінічних алгоритмів, критичного аналізу протоколів та впровадження доказових підходів у професійну і науково-педагогічну діяльність.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	Інтегральна компетентність: здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері педіатрії і дотичні міждисциплінарні проблеми. ЗК01. Здатність розв'язувати комплексні проблеми педіатрії на основі системного наукового світогляду із дотриманням професійної етики та академічної доброчесності. ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. СК05. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики педіатрії. СК06. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері педіатрії, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень. СК07. Здатність застосовувати сучасні методи та інструменти досліджень, цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси у науковій та освітній діяльності у сфері педіатрії. СК08. Здатність критично аналізувати, оцінювати і синтезувати нові та комплексні ідеї у сфері педіатрії та з дотичних міждисциплінарних питань. СК09. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.
Програмні результати	РН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання й дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на

навчання, досягненню яких сприяє дисципліна	рівні останніх світових досягнень. РН2. Критично мислити, узагальнювати й аналізувати явища та проблеми, приймати ефективні рішення на основі логічних аргументів і перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів. РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень та наявні літературні дані. РН5. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу медико-біологічної інформації, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи. РН9. Планувати і виконувати дослідження з педіатрії та дотичних міждисциплінарних напрямів з дотриманням норм професійної й академічної етики, біоетики та належної клінічної практики. РН11. Глибоко розуміти загальні принципи, методи та методологію наукових досліджень, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті сучасних знань.
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 3 кредити ЄКТС, 90 годин. Лекції — 16 годин, семінарські заняття — 20 годин, практичні заняття — 28 годин, самостійна робота — 26 годин.
Форма підсумкового контролю	залік
Строки викладання дисципліни	Дисципліна викладається у II, III або IV семестрі відповідно до індивідуального навчального плану здобувача.

Програма дисципліни

Код	Назва розділу	Кількість навчальних годин				
Код	Назва розділу	Лекції	Семін. заняття	Практ. заняття	Самост. робота	Разом
1	Тестовий вхідний контроль рівня знань	—	2	—	—	2
2	Первинні та вторинні артеріальні гіпертензії. Артеріальні гіпотензії	2	—	2	2	6
3	Синдром вегетативної дисфункції	2	—	2	2	6
4	Вроджені вади серця та великих судин	2	2	4	2	10

5	Патологія коронарних судин. Ішемічні ураження міокарда	—	2	2	—	4
6	Порушення серцевого ритму та провідності	2	—	2	2	6
7	Захворювання серця неревматичної природи	—	2	2	2	6
8	Гостра ревматична лихоманка	—	2	2	—	4
9	Суглобовий синдром	—	2	2	2	6
10	Ювенільний ідіопатичний артрит. Дифузні захворювання сполучної тканини. Системні васкуліти	2	2	2	2	8
11	Серцево-судинна недостатність	2	—	2	2	6
12	Спадкові хвороби серцево-судинної та кістково-м'язової систем у дітей	2	—	—	2	4
13	Рідкісна патологія серцево-судинної системи	2	—	—	2	4
14	Юнацьке спортивне серце	—	2	—	—	2
15	Синдром раптової кардіальної смерті	—	2	—	2	4
16	Синдром недиференційованої дисплазії сполучної тканини. Малі аномалії клапанно-хордального апарату. Синдром гіпермобільності суглобів	—	—	2	2	4
17	Невідкладні стани	—	—	4	2	6
18	Підсумковий контроль (залік)	—	2	—	—	2

	Всього	16	20	28	26	90
Назви тем						
Код	Назва теми					
1.1	Клініка та діагностика первинних і вторинних артеріальних гіпертензій. Диференційна діагностика вторинних артеріальних гіпертензій.					
1.2	Лікувальна тактика при первинній та вторинній артеріальній гіпертензії у дітей.					
1.3	Артеріальні гіпотензії у дітей: клініка, диференційна діагностика та лікувальна тактика.					
2.1	Вегетативні дисфункції у дітей: клінічні прояви, класифікація та діагностика.					
2.2	Лікувальна тактика, профілактика та реабілітація при вегетативних дисфункціях у дітей.					
3.1	Класифікація вроджених вад серця та великих судин за характером гемодинамічних порушень.					
3.2	Рання діагностика вроджених вад серця, включно з пульсоксиметричним скринінгом критичних вад.					
3.3	Лікувальна тактика при різних вроджених вадах серця та великих судин.					
3.4	Показання та оптимальні строки кардіохірургічної корекції вроджених вад серця у дітей.					
4.1	Патологія коронарних судин у дітей: вроджені аномалії, запальні та інші ураження.					
4.2	Ішемічні ураження міокарда у дітей: причини, клінічні прояви, діагностика та тактика.					
5.1	Ектопічні ритми: пароксизмальні тахікардії, екстрасистолія, фібриляція і тріпотіння передсердь та шлуночків.					

5.2	Порушення провідності: синоатріальні, внутрішньопередсердні, атріовентрикулярні та внутрішньошлуночкові блокади.
5.3	Лікування аритмій і блоkad. Показання до дефібриляції, електрокардіостимуляції та кардіохірургічних втручань.
6.1	Неревматичні та вроджені кардити у дітей: етіологія, клініка, діагностика й лікування.
6.2	Інфекційно-токсичні, інфекційно-алергічні ураження серця та міокардіодистрофії.
6.3	Інфекційний ендокардит у дітей: діагностичні критерії, лікування та профілактика.
6.4	Кардіоміопатії у дітей: дилатаційна, гіпертрофічна та аритмогенна форми.
7.1	Гостра ревматична лихоманка: діагностичні критерії та ураження серця — ендокардит, міокардит, перикардит.
7.2	Позасерцеві прояви гострої ревматичної лихоманки. Етапне лікування, вторинна профілактика та реабілітація.
8.1	Реактивні артропатії у дітей: диференційна діагностика та принципи лікування.
8.2	Остеохондропатії у дітей: діагностика, лікування та спостереження.
8.3	Ювенільний анкілозівний спондилоартрит: клініка, діагностика та лікування.
9.1	Ювенільний ідіопатичний артрит: клінічні варіанти, диференційна діагностика та сучасна терапія.
9.2	Дифузні захворювання сполучної тканини: системний червоний вовчак, системна склеродермія, дерматоміозит.
9.3	Системні васкуліти у дітей, включно з хворобою Кавасакі та IgA-васкулітом.
9.4	Феномен Рейно у дітей: діагностика, диференційна діагностика та лікувальна тактика.

10.1	Гостра судинна недостатність: непритомність, колапс і шок; діагностика та невідкладна допомога.
10.2	Гостра і хронічна серцева недостатність у дітей: класифікація, діагностика та лікування.
11	Спадкові хвороби серцево-судинної та кістково-м'язової систем у дітей.
12	Рідкісна патологія серцево-судинної системи у дітей: діагностичний пошук і маршрутизація.
13	Юнацьке спортивне серце: фізіологічна адаптація, патологічні зміни та допуск до фізичних навантажень.
14	Синдром раптової кардіальної смерті у дітей і підлітків: фактори ризику, скринінг і профілактика.
15	Синдром недиференційованої дисплазії сполучної тканини, малі аномалії клапанно-хордального апарату та синдром гіпермобільності суглобів.
16.1	Невідкладна допомога при набряку легень у дітей.
16.2	Невідкладна допомога при життезагрозливих порушеннях ритму серця.
16.3	Невідкладна допомога при анафілаксії та анафілактичному шоці.
16.4	Невідкладна допомога при гострій дихальній недостатності.
16.5	Невідкладна допомога при гострій наднирковій недостатності.
16.6	Невідкладна допомога при судомному синдромі.
16.7	Невідкладна допомога при гіпертермії у дітей.

Самостійна робота здобувача освіти

№ з/п	Зміст самостійної роботи
1	Скласти алгоритм діагностики артеріальної гіпертензії у дитини та таблицю диференційної діагностики вторинних форм.
2	Проаналізувати клінічний випадок вегетативної дисфункції та обґрунтувати план немедикаментозної і медикаментозної корекції.
3	Побудувати порівняльну таблицю вроджених вад серця за станом легеневого кровотоку та основними клінічними ознаками.
4	Опрацювати сучасні підходи до пульсоксиметричного скринінгу критичних вроджених вад серця та маршрутизації новонародженого.
5	Проаналізувати серію ЕКГ із порушеннями ритму і провідності та визначити показання до невідкладного втручання.
6	Підготувати диференційно-діагностичний алгоритм при підозрі на кардит, інфекційний ендокардит або кардіоміопатію.
7	Порівняти діагностичні критерії гострої ревматичної лихоманки та сучасні підходи до вторинної профілактики.
8	Скласти таблицю диференційної діагностики суглобового синдрому у дітей.
9	Проаналізувати сучасну клінічну настанову щодо ювенільного ідіопатичного артрити та представити алгоритм лікування.
10	Підготувати порівняльний аналіз системного червоного вовчака, дерматоміозиту, системної склеродермії та системних васкулітів у дітей.
11	Розробити алгоритм оцінювання ступеня серцевої недостатності й план початкової терапії.
12	Підготувати огляд спадкових і рідкісних синдромів з ураженням серцево-судинної системи у дітей.
13	Проаналізувати критерії фізіологічного спортивного серця та «червоні прапорці» ризику раптової кардіальної смерті.
14	Скласти клініко-діагностичний чек-лист недиференційованої дисплазії сполучної тканини та синдрому гіпермобільності суглобів.

15	Розробити командний алгоритм невідкладної допомоги при набряку легень або життєзагрозливій аритмії.
16	Підготувати критичний огляд актуальної настанови або наукової публікації з дитячої кардіології чи ревматології.
Самостійна робота є складовою індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти та спрямована на поглиблення клінічного мислення, розвиток навичок доказового пошуку, диференційної діагностики й обґрунтованого вибору лікувальної тактики у дитячій кардіології та ревматології.	
Вона може виконуватися як підготовка до семінарських і практичних занять, робота у міжсесійний період, спосіб відпрацювання пропущених занять або незадовільних результатів, а також як засіб урахування індивідуальних професійних і наукових потреб здобувача освіти. Методичне керівництво здійснює викладач.	
Основні форми: аналіз клінічних настанов і наукових публікацій; розв’язання клінічних задач; інтерпретація ЕКГ, ехокардіографічних та лабораторних даних; складання алгоритмів і диференційно-діагностичних таблиць; підготовка презентації, клінічного розбору або симуляційного сценарію.	
Максимальна оцінка за одне успішно виконане завдання самостійної роботи — 5 балів. Усі обов’язкові завдання подаються до підсумкового заняття; бали входять до оцінки поточної навчальної діяльності.	
Критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи	
Бали	Критерій оцінювання
5	Відмінний рівень. Завдання виконано повністю й самостійно; клінічний аналіз послідовний; діагностичні та лікувальні рішення обґрунтовані актуальними доказовими джерелами; здобувач освіти впевнено пояснює висновки й не допускає суттєвих помилок.
4	Добрий рівень. Основний зміст правильний і достатньо аргументований; наявні лише окремі несуттєві неточності, що не змінюють клінічного рішення.
3	Достатній рівень. Завдання виконано переважно правильно, але аналіз, доказова аргументація або структура неповні; потрібні уточнення викладача.

1–2	Низький рівень. Завдання виконано фрагментарно або несамотійно; допущено суттєві діагностичні чи тактичні помилки; здобувач освіти не може належно пояснити результат.
-----	--

Практичні навички

№ з/п	Назва навички та уміння
1	Досліджувати пульс на різних магістральних артеріях і клінічно інтерпретувати його характеристики.
2	Оцінювати ступінь гострої та хронічної серцевої недостатності у дітей.
3	Проводити пульсоксиметрію, контролювати якість сигналу та оцінювати отримані показники.
4	Оцінювати клінічні й лабораторні показники активності ревматичного процесу.
5	Вимірювати артеріальний тиск на верхніх і нижніх кінцівках із вибором манжети відповідного розміру та інтерпретувати результат.
6	Аналізувати дані ехокардіографічного дослідження й визначати клінічно значущі відхилення.
7	Оцінювати результати рентгенографічного дослідження органів грудної клітки.
8	Реєструвати електрокардіограму з правильним накладанням електродів і контролем технічної якості запису.
9	Оцінювати ЕКГ-ознаки гіпертрофії правих відділів серця.
10	Оцінювати ЕКГ-ознаки гіпертрофії лівих відділів серця.
11	Розпізнавати основні порушення ритму та провідності серця за даними ЕКГ.

Питання до заліку

№ з/п	Питання
1	Клініка та діагностика первинних і вторинних артеріальних гіпертензій у дітей.
2	Лікувальна тактика при первинній та вторинній артеріальній гіпертензії.
3	Диференційна діагностика вторинних артеріальних гіпертензій.
4	Клініка та діагностика вегетативних дисфункцій у дітей.
5	Артеріальні гіпотензії у дітей: клініка, діагностика та лікарська тактика.
6	Лікувальна тактика при вегетативних дисфункціях у дітей.
7	Вроджені вади серця зі збідненим легеневим кровотоком.
8	Вроджені вади серця зі збільшеним легеневим кровотоком.
9	Вроджені вади серця з нормальним легеневим кровотоком.
10	Аномальне відходження коронарних артерій: клініка, діагностика та тактика.
11	Декстрокардія та інші вади без суттєвих гемодинамічних порушень.
12	Пароксизмальні тахікардії, екстрасистолія та ектопічні ритми у дітей.
13	Фібриляція і тріпотіння передсердь та шлуночків.

14	Синоатріальна й внутрішньопередсердна блокади.
15	Атріовентрикулярні та внутрішньошлуночкові блокади.
16	Медикаментозна терапія різних видів порушень ритму та провідності.
17	Показання до дефібриляції, електрокардіостимуляції та кардіохірургічних втручань при аритміях.
18	Синдром подовженого інтервалу QT.
19	Синдром Вольфа—Паркінсона—Уайта.
20	Синдром укороченого інтервалу PQ.
21	Синдром ранньої реполяризації шлуночків.
22	Синдром Бругада: типові ЕКГ-ознаки та клінічне значення.
23	Неревматичні кардити у дітей: етіологія, клініка, діагностика та лікувальна тактика.
24	Вроджені кардити у дітей: клініка, діагностика та лікувальна тактика.
25	Інфекційно-токсичні та інфекційно-алергічні ураження серця.
26	Міокардіодистрофії у дітей: етіологія, клініка, діагностика та лікування.
27	Інфекційний ендокардит у дітей: етіологія, діагностика та лікування.
28	Гіпертрофічна кардіоміопатія: клінічні варіанти, ЕКГ-ознаки, діагностика та лікування.

29	Дилатаційна кардіоміопатія: клінічні варіанти, ЕКГ-ознаки, діагностика та лікування.
30	Класифікація гострої ревматичної лихоманки та діагностичні критерії.
31	Ураження серця при гострій ревматичній лихоманці: ендокардит, міокардит, перикардит.
32	Позасерцеві прояви гострої ревматичної лихоманки.
33	Етапне лікування, вторинна профілактика та реабілітація при гострій ревматичній лихоманці.
34	Ювенільний ідіопатичний артрит: клініка та діагностика.
35	Диференційна діагностика ювенільного ідіопатичного артрити.
36	Сучасні принципи терапії ювенільного ідіопатичного артрити.
37	Остеохондропатії у дітей: діагностика та лікування.
38	Клінічні варіанти системного червоного вовчака у дітей.
39	Системний червоний вовчак: клініка, діагностика та лікувальна тактика.
40	Системна склеродермія: клініка, діагностика та лікувальна тактика.
41	Вузликовий поліартеріїт: клініка, діагностика та лікувальна тактика.
42	Дерматоміозит у дітей: клініка, діагностика та лікувальна тактика.
43	IgA-васкуліт у дітей: клініка, діагностика та лікувальна тактика.

44	Хвороба Кавасаки: клініка, діагностика та лікувальна тактика.
45	Гостра судинна недостатність: непритомність, колапс і шок.
46	Гостра серцева недостатність у дітей: клініка та лікування.
47	Класифікація недостатності кровообігу у дітей.
48	Хронічна серцева недостатність у дітей: клініка та лікування.
49	Юнацьке спортивне серце.
50	Спадкові синдроми з ураженням серцево-судинної системи у дітей: клінічні особливості та тактика лікаря.
51	Мітохондріальні захворювання з ураженням серця.
52	Синдром Марфана: клінічна характеристика та особливості ураження серця.

Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання є одним із видів самостійної роботи та спрямоване на комплексне застосування знань і практичних умінь до конкретної проблеми дитячої кардіології або ревматології. Воно повинно містити тему, мету, обґрунтування актуальності, опис використаних джерел або клінічних даних, аналітичну частину, висновки та практичні рекомендації.

Формою виконання може бути структурований клінічний розбір, огляд клінічної настанови, порівняльний аналіз методів діагностики чи лікування, алгоритм, чек-лист, симуляційний сценарій, презентація або міні-проект. Тему погоджує провідний викладач; результати подаються письмово та захищаються усно. Тематика щороку актуалізується кафедрою.

Максимальна оцінка за індивідуальне завдання — 10 балів; вона є складовою поточної навчальної діяльності та не нараховується понад її максимальні 120 балів.

Примірна тематика індивідуальних завдань

№ з/п	Тема
1	Структурований розбір клінічного випадку вродженої вади серця з обґрунтуванням діагностичної та лікувальної тактики.
2	Критичний огляд сучасної настанови з діагностики й лікування артеріальної гіпертензії у дітей.
3	Порівняльний аналіз методів стратифікації ризику раптової кардіальної смерті у дітей і підлітків.
4	Розроблення симуляційного сценарію невідкладної допомоги при життєзагрозливій аритмії або гострій серцевій недостатності.
5	Аналіз доказової бази сучасної терапії ювенільного ідіопатичного артрити або системного васкуліту.
6	Міні-проект з диференційної діагностики суглобового синдрому чи дифузного захворювання сполучної тканини у дитини.

Критерії оцінювання виконання індивідуального завдання

Бали	Критерій оцінювання
10	Високий рівень. Роботу виконано самостійно, повно й доказово; клінічну проблему розкрито системно; діагностичні та лікувальні рішення безпечні й аргументовані; джерела актуальні; оформлення належне; захист упевнений, відповіді на запитання змістовні.
7–9	Добрий рівень. Основні положення правильні та аргументовані; наявні окремі несуттєві недоліки у структурі, доказовості, оформленні або усному захисті.
4–6	Достатній рівень. Продемонстровано базові знання та загалом правильну клінічну логіку, однак тема розкрита неповно, аналіз обмежений, джерела недостатньо актуальні або потрібна допомога викладача.
1–3	Низький рівень. Робота фрагментарна або несамотійна; висновки необґрунтовані; допущено суттєві діагностичні чи лікувальні помилки; оформлення незадовільне; здобувач освіти не може пояснити результати.

Організація навчання

Навчальні технології та форми і засоби навчання	Лекції мають проблемно-орієнтований характер і поєднують аналіз патогенезу, сучасних діагностичних критеріїв, клінічних настанов, ЕКГ, ехокардіографічних та інших матеріалів. Семінарські заняття проводяться у форматі клінічних конференцій, дискусій, критичного аналізу літератури та розбору складних клінічних ситуацій. Практичні заняття передбачають клінічне обстеження, вимірювання артеріального тиску, аналіз пульсу, ЕКГ, ехокардіографічних, рентгенологічних і лабораторних даних, вирішення ситуаційних задач, відпрацювання невідкладних алгоритмів та дебрифінг. Самостійна робота включає опрацювання настанов і наукових джерел, складання алгоритмів, диференційно-діагностичних таблиць, аналіз клінічних випадків та виконання індивідуального завдання.
Методи навчання	Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: ➤ словесні: проблемна лекція, пояснення, бесіда, клінічна дискусія, розбір клінічного випадку; ➤ наочні: презентації, алгоритми, електрокардіограми, ехокардіограми, рентгенограми, лабораторні дані, відеоматеріали; ➤ практичні: клінічні й ситуаційні задачі, командні вправи, симуляційне навчання, відпрацювання практичних навичок. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: ➤ проблемний виклад матеріалу; моделювання професійних ситуацій; мозковий штурм; опора на клінічний досвід; навчальна дискусія; індивідуальна та командна навчально-наукова проєктна робота. Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: ➤ вхідний тестовий контроль; усне й письмове опитування; електронне тестування; оцінювання клінічних задач, інтерпретації ЕКГ та інших даних і практичних навичок; самооцінювання, взаємооцінювання та рецензування відповідей.

Список рекомендованих джерел

Основна література

1. Байрамов Е.М. Руденко Н.М., Ємець І.М. Єдиний шлуночок серця (клініка, діагностика, лікування). Київ: LAT&K, 2018.- 165с.
2. Внутрішня медицина: ревматологія. Змістовний модуль 2. “Основи діагностики, лікування та профілактики основних хвороб кістково-м'язової системи та сполучної тканини” [Текст]: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів МОЗ України / В. Є. Кондратюк, М. Б. Джус. - Київ: ВСВ

"Медицина", 2017. - 272 с.

3. Вроджені вади серця і магістральних судин у дітей: навч. посіб. для самост. роботи студентів І–ІV мед. фак-тів / Н. І. Макєєва, С. О. Губар, Ю. В. Одинець, В. М. Саратов. Харків : ХНМУ, 2021. 36 с.

4. Геррінг, Вільям. Вивчення радіології: основи візуалізації = Learning Radiology : пер. 5-го вид. / В. Геррінг; наук. ред. укр. вид. Р. Коморовський. - Київ: Медицина, 2024. - XII, 427 с.: іл.

5. Діагностика та лікування ревматичних захворювань: навчальний посібник / А.С. Свінцицький.- К.: Видавничий дім Медкнига, 2017.–372 с.

6. Журавльова Л.В., Олійник М.О., Сікало Ю.К, Федоров В.О. Основи діагностики та лікування ревматичних захворювань. - "Медкнига" 2023. – 380 с. ·

7. Кардіологія дитячого віку: Навчальний посібник /За ред Ю.В.Марушка, Т.В. Марушко, 2018.- К.- Хмельницький: ФО-П Сторожук О.В. 528 с.

8. Катеренчук І.П. АНЦА-асоційовані васкуліти: [навч. посіб. для здобувачів вищої освіти ступеня магістра, які навч. за спец. 222 «Медицина», 228 «Педіатрія» в закладах освіти МОЗ України] / І.П. Катеренчук, О.О. Гуцаленко, Т.І. Ярмола. – Київ: "Медкнига", 2024. – 136 с. ·

9. Катеренчук, І. П. Клінічна оцінка, діагностичне й прогностичне значення результатів лабораторних досліджень [Текст] : практичний посібник. Ч. 2. Ревматологія / І. П. Катеренчук. - Київ: Видавничий дім Медкнига, 2018. - 176 с. ·

10. Клінічна настанова, заснована на доказах «Життєзагрозливі тахіаритмії у дітей», 2025. – 202 с.

11. Клиническая аритмология [Текст] - Киев: Четверта Хвиля, 2025. - 263 с.

12. Клініко-діагностичне значення імунологічних тестів при ревматичних хворобах. Навчальний посібник/ За ред. В.М. Коваленка, Н.М. Шуби – Видавництво ТОВ «Прометей», 2017. – 105 с.

13. Клінічна імунологія та алергологія : підручник / В. В. Чопяк [та ін.] ; за ред.: В. Чопяк, А. Гаврилюк. - Київ: Медицина , 2025. - 479 с. : табл., рис. - Бібліогр.: с. 469-479.

14. Клінічна лабораторна діагностика: навчальний посібник за загальною редакцією О.І. Волошина (видання друге, доповнене і перероблене). - Чернівці: Місто, 2018. - 223 с.

15. Клінічна фармакологія: навчальний посібник / М.В. Хайтович, Г.В. Зайченко, І.О. Афанасьєва та ін.; за редакцією М.В. Хайтовича та Г.В. Зайченко. - К. ВСВ «Медицина», 2024. - 335 с.

16. Клінічне обстеження дитини /Катілов О.В., Дмитрієв Д.В., Макаров С.Ю. - Нова книга, 2023. - 536с.

17. Коваленко В. М. Ревматизм: минуле, сучасне, майбутнє [Текст]: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти ступеня магістра, які навчаються за спеціальностями 222 "Медицина", 228 "Педіатрія" у закладах вищої освіти МОЗ України / В. М. Коваленко, І. П. Катеренчук. - Київ : Видавничий дім «Медкнига», 2023. - 202 с.

18. Коваленко В.М., Рекалов Д.Г., Яцишин Р.М., Головач І.Ю., Станіславчук М.А., Тер-Вартаньян С.Х., Єгудіна Є.Д. Системний червоний вовчак.-Клінічні настанови.-Київ, 2020.-74 с.

19. Лабораторна діагностика ревматологічних захворювань (роль біомаркерів) [Текст] : навчально-методичний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / О. В. Курята [та ін.]. - Дніпро : Ліра, 2023. - 116 с.

20. Марушко Ю.В., Гишак Т.В. Метод добового моніторингу ЕКГ у педіатричній практиці. Здоров'я України. Медична газета [Інтернет]. 2018 [цитовано 2024 19 січня]; 3:49-51. Доступно: <https://health-ua.com/multimedia/3/8/7/9/1/1540384765.pdf> (укр.)

21. Марушко Ю.В., Доронін О.В., Гишак Т.В. Порушення ритму та провідності серця. Здоров'я України. Медична газета [Інтернет]. 2020 [цитовано 2024 19 січня]; 1:30-2. Доступно: <https://health-ua.com/multimedia/4/5/4/5/6/1585154283.pdf> (укр.)

22. Наказ МОЗ України від 06.08.2025 № 1235 «Про затвердження Стандартів медичної допомоги «Серцеві каналопатії у дітей», «Пароксизмальна шлуночкова тахікардія у дітей»
23. Наказ МОЗ України від 21.06.2016 № 614 Уніфікований клінічний протокол екстреної, первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Легенева гіпертензія у дітей».
24. Наказ МОЗ України та міністерства освіти і науки України від 20.07.2009 N 518/674 «Про забезпечення медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням учнів у загальноосвітніх навчальних закладах» : [Електронний документ]. - Режим доступу : <http://www.moz.gov.ua>. - Назва з екрану.
25. Наказ МОЗ України від 06.02.2023 № 227 «Стандарти медичної допомоги «Пульсоксиметричний скринінг критичних вроджених вад серця у новонароджених». [Електронний документ]. - Режим доступу: <http://www.dec.gov.ua/> - Назва з екрану.
26. Наказ МОЗ України від 30.12.2015 № 916 "Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при медикаментозній алергії, включаючи анафілаксію" Уніфікований клінічний протокол екстреної, первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Медикаментозна алергія, включаючи анафілаксію» Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах «Медикаментозна алергія, включаючи анафілаксію» [Електронний документ]. - Режим доступу: <http://www.dec.gov.ua/> - Назва з екрану.
27. Наказ МОЗ України від від 24.05.2012 р. № 384 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при артеріальній гіпертензії»: [Електронний документ]. - Режим доступу : <http://www.moz.gov.ua>. - Назва з екрану.
28. Наказ МОНмолодьспорт України, МОЗ України № 72/78 від 01.02.2013 «Про затвердження Інструкції про звільнення від проходження державної підсумкової атестації учнів (вихованців) загальноосвітніх навчальних закладів за станом здоров'я» : [Електронний документ]. - Режим доступу : <http://www.moz.gov.ua>. - Назва з екрану.
29. Нгуен Т. Н. Інтервенційна кардіологія. Практичний посібник. Друге видання, перероб. і дод.: пер. з англ./78актори: Т. Н. Н. Нгуен, Шао Ліанг Ян, Моо-Хьун Кім та ін. - Мед. лит., 2023. — 416 стор.: мул.
30. Основи електрокардіографії: навч. посіб. для лікарів-слухачів закл. (ф-тів) післядиплом. освіти / за ред.: О. Й. Жарінова, В. О. Куця. - 4-е вид., переробл. і допов. - Київ: Четверта хвиля, 2020. - 247 с.
31. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. видання.- К.: Медицина, 2019. - Том 1, XIV, 378 (кольорові) с. : табл., іл.- Том 2, XIV, 426 (кольорові) с. : табл., іл.
32. Особливості становлення постнатальної гемодинаміки у новонароджених дітей. Критичні вроджені вади серця: клінічні прояви, рання діагностика та сучасна тактика медичної допомоги. Навчальний посібник під редакцією професора Пясецької Н.М., професора Шунько Є.Є., професора Руденко Н.М., Київ : Заславський А.Ю., 2017.- 76 с.
33. Педіатрія : у 3-х т. Т. 1 : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів IV рівня акред. / [Артеменко Є. О., Бабаджанян О. М., Белоусова О. Ю. та ін. ; за ред. Катілова О. В., Варзаря А. В., Валіуліса А., Дмитрієва Д. В.]. — Вінниця : Нова Книга, 2022. — 656 с.: іл.
34. Практическая ревматология, современные акценты / Под ред. Яременко О.Б. // Справочник врача «Практическая ревматология, современные аспекты» - К: ООО Библиотека «Здоровье Украины», 2015. - 536 с.
35. Пропедевтична педіатрія : підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / В. Г. Майданник [та ін.]. - 2-ге вид., випр. та допов. - Вінниця : Нова кн., 2018. - 871 с. : табл., іл.
36. Ревматичні хвороби у дітей: Навчальний посібник [Текст] / Ю. Г. Антипкін, Ю. В. Марушко, Л. І. Омельченко та співавтори. (Марушко Т.В.). Київ, 2024. - 240с., з ілюстр.

37. Ревматологія дитячого віку (клінічні рекомендації): Навчальний посібник / Т. В. Марушко, Ю. В. Марушко. – Київ, 2019. – 256 с.
38. Серцево-судинні захворювання. Класифікація, стандарти діагностики та лікування. Посібник 4-те вид., переробл. і доповн./за ред. В.М. Коваленка, М.І. Лутая, Ю.М. Сіренка, О.С. Сичова - К.: МОРІОН, 2020. - 240 с.
39. Серцево-судинні захворювання. Класифікація, стандарти діагностики та лікування / Всеукр. асоц. кардіологів України; за ред.: В. М. Коваленко (голов. ред.) [та ін.]. - 7-е вид., перероб. і допов. - Київ: Четверта хвиля, 2024. - 431 с.: табл., рис.
40. Соловійова Х.О., Похилко В.І., Цвіренко С.М. Холтерівське моніторування ЕКГ у новонароджених: методичні можливості та клінічні переваги. Львів: Магнолія; 2020. 124с.
41. Фізикальні та інструментальні методи дослідження в дитячій кардіології: навчально-методичний посібник / [Т. О. Крючко, С. М. Танянська, І. О. Коленко, Н. В. Кузьменко, Т. О. Педченко]; ред. Т. О. Крючко, С. М. Танянська. – Львів : Видавництво «Магнолія 2006», 2023. – 156 с.
42. Хемптон Д., Хемптон Д. Основи ЕКГі. 9-е видання Київ: Медицина; 2020. 248с
43. Ювенільний артрит в практиці педіатрі та лікаря загальної практики-сімейної медицини: навчальний посібник для самостійної підготовки/ Ю.В. Марушко, Т.В. Марушко, Т.В. Куріліна, С.П. Ходеківська, О.Є. Онуфреїв. - К.: видавництво ФОП О.В. Сторожук, 2024. - 64с.
44. AAP. Group B streptococcal infections. In: Kimberlin DW, et al, eds. Red Book: 2018–2021 Report of the Committee on Infectious Diseases. 31st ed. 2018:762–768,908.
45. Age at Surgery and Outcomes Following Neonatal Cardiac Surgery: An Analysis from the Pediatric Cardiac Critical Care Consortium, Smith, Andrew H., et.al. J thorac Cardiovasc Surg. 2023 Apr;165(4):1528-1538.e7.doi:10.1016/j.jtcvs.2022.05.029. Epub 2022 Jun 2. PMID: 35760618
46. Al-Khatib SM, Stevenson WG, Ackerman MJ, Bryant WJ, Callans DJ, Curtis AB, et al. 2017 AHA/ACC/HRS Guideline for Management of Patients With Ventricular Arrhythmias and the Prevention of Sudden Cardiac Death: Executive Summary: A Report of the American College of Cardiology/American Heart Association Task Force on Clinical Practice Guidelines and the Heart Rhythm Society. Circulation [Internet]. 2018 [cited 2024 Feb 7]; 138(13):e210-71. Available from: <https://www.ahajournals.org/doi/10.1161/CIR.0000000000000548> doi: 10.1161/CIR.0000000000000548
47. Anderson Robert H., Anderson's Paediatric cardiology, 4th edition. Elsevier Science Health Science, 2019, 1599p.
48. Bahadormanesh N, Tomka B, Abdelkhalek M, Khodaei S, Maftoon N, Keshavarz-Motamed Z. A Doppler-exclusive non-invasive computational diagnostic framework for personalized transcatheter aortic valve replacement. Sci Rep [Internet]. 2023 [cited 2024 Feb 17]; 13(1): 8033. Available from: <https://www.nature.com/articles/s41598-023-33511-6> doi: 10.1038/s41598-023-33511
49. Begic Z, Begic E, Mesihovic-Dinarevic S, Masic I, Pesto S, Halimic M, et al. The Use of Continuous Electrocardiographic Holter Monitoring in Pediatric Cardiology. Acta Inform Med. 2016; 24(4):253-6. doi: 10.5455/aim.2016.24.253-256
50. Cantinotti M, Marchese P, Scalese M, Franchi E, Assanta N, Koestenberger M, et al. Normal Values and Patterns of Normality and Physiological Variability of Mitral and Tricuspid Inflow Pulsed Doppler in Healthy Children. Healthcare [Internet]. 2022 [cited 2024 Feb 11]; 10(2):355. Available from: <https://www.mdpi.com/2227-9032/10/2/355> doi: 10.3390/healthcare10020355.
51. Edward P. Walsh, John E. Mayer, Sarah A. Teele, David W. Brown. Nadas' Pediatric Cardiology, 3rd Edition, Elsevier, 2024, 848p.
52. Gerald F. Узагальнене керівництво по лікуванню сімейної гіперхолестеринемії Міжнародного фонду сімейної гіперхолестеринемії // International Journal of Cardiology.- 2014;171:309-325.
53. Key Questions in Congenital Cardiac Surgery/ Narain Moorjani. - Routledge, 2022. - 1250 p.
54. Khalilian MR, Safari M, Hajipour M, Rahmani K, Safari M, Ahmadvpour MH, et al. Evaluation of the heart sounds in children using a Doppler Phonolyser. Biomed

Eng Online. 2023; 22(1):24. doi: 10.1186/s12938-023-01084-0

55. Manual of Pediatric Cardiac Care: Volume II Second Edition 2024 Talât Mesud Yelbuz, Mohammed Abdullah Bin-Moallim, Wael Jasim Mohamed Husain, Springer; Second Edition 2024 (July 30, 2024). - 677 pages

56. Mapelli M, Zagni P, Picciolli I. Editorial: Celebrating Diversity and Advancements in Pediatric Cardiology-A Journey through Specialized Research. Children (Basel). 2024 Apr 10;11(4):455. doi: 10.3390/children11040455. PMID: 38671672; PMCID: PMC11048937.

57. McCrindle BW. Diagnosis, treatment, and long-term management of Kawasaki disease: a scientific statement for health professionals from the American Heart Association/ McCrindle BW, Rowley AH, Newburger JW, et al. Circulation 2017; 135: 927-99.

58. Nadas' Pediatric Cardiology, 3rd Edition, Author : Edited by Edward P. Walsh, MD, John E. Mayer, MD, Sarah A. Teele, MD and David W. Brown, MD ISBN :9781455705993, Publication Date : 30-04-2024

59. Nelson Textbook Of Pediatrics 22th edition (in 2 volumes). - Elsevier, 2024.

60. Nelson's Pediatric Antimicrobial Therapy (30th ed.) J.S.Bradley (eds.). American Academy of Pediatrics, 2024.- 383p.

61. Polin R., Ditmar M. Pediatric secrets //Elsevier, 2016 - 759p.

62. Proceedings of the 28th European Paediatric Rheumatology Congress (PREs 2022). Pediatr Rheumatol 20 (Suppl 2),75 (2022).

Допоміжна література

1. Sperotto F., López Guillén JL, Milani GP, Lava SAG «Advances in pediatric cardiology» . Eur J Pediatr . 2023 ; 183: 983-985.

2. Амосова Е.Н. Клиническая кардиология. К.: «Книга плюс» (в двух томах) т.1.-1998-704с, т.2.- 2002- 989 с.

3. Березин А. Е. Биологические маркеры кардиоваскулярных заболеваний : руководство для врачей / А. Е. Березин. – К. : МОРИОН, 2011. – Ч. 1. – 789 с. : табл., ил.

4. Березин А. Е. Биологические маркеры кардиоваскулярных заболеваний : руководство для врачей / А. Е. Березин. – К. : МОРИОН, 2011. – Ч. 2. – 838 с. : табл., ил.

5. Давыдович О. В. Клиническая фармакология и фармакотерапия в кардиологии (классификации, препараты, схемы лечения) : пособие / О. В. Давыдович, Н. Я. Давыдович. – 4-е изд. – Тернополь : Підручники і посібники, 2011. – 319 с. : табл., ил.

6. Дзяк Г. В. Фібриляція передсердь: [практичне керівництво] / Г. В. Дзяк, О. Й. Жарінов. – К. : Четверта хвиля, 2011. – 190 с. : іл., табл.

7. Дитяча імунологія: підручник / Л.І. Чернишова, А.П. Волоха, Л.В. Костюченко та інш.; за ред. проф. Л.І. Чернишової, А.П. Волохи. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 720 с.

8. Дитяча кардіологія : Клініч. лекції для студ. вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації, лікарів-інтернів, слухачів ф-тів підвищ. кваліфікації та сімейн. лікарів/ М.М. Пеший; Укр. мед. стоматол. акад. Каф. госпіт. педіатрії з курсом дит. інфекц. хвороб. -Полтава, 2006.-194 с.

9. Діагностика та моніторинг вроджених вад серця у новонароджених [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / [О. П. Волосовець та ін.]. - Х. : [б. в.], 2013. - 107 с. : рис., табл.

10. Ємець І. М. Невідкладна допомога при критичних вроджених вадах серця // Современная педиатрия. – 2008. – Т. 18, №1. – С. 125-127.

11. Зиньковский М.Ф. Врожденные пороки сердца- К.: Кн.-плюс, 2010. - 1198 с.

12. Імунопрофілактика інфекційних хвороб: навч.-метод.посіб./ Л.І. Чернишова, Ф.І. Лапій, А.П. Волоха та ін.; за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапія, А.П. Волохи. - 3-тє вид., переробл. і доповн.- К.: ВСВ «Медицина», 2022. – 336с

13. Інфекційні хвороби у дітей: підручник / Л.І. Чернишова, А.П. Волоха, А.В. Бондаренко та ін.; за ред. Л.І. Чернишової. - 3-є вид., переробл. та доповн. - К.: ВСВ «Медицина», 2021. - 1072с.
14. Кардіологія дитячого і підліткового віку: Наук.-практ. посіб. для педіатрів, лікарів-інтернів, курсантів вищ. мед. навч. закл. післядиплом. освіти, студ. вищ. мед. навч. мед. закл. IV рівня акредитації/ П.С. Мощич, Ю.В. Марушко, С.О. Бабко, В.В. Бережний, Л.Ф. Богмат та ін.; За ред.: П.С. Мощича, Ю.В. Марушка. -К.: Вища шк., 2006.-422 с.
15. Клініко-ЕКГ синдроми: навчальний посібник / Г. В. Дзяк, Т. О. Перцева, А. М. Василенко [та ін.] ; за ред. Г. В. Дзяка. – Вид. 2-е. – Дніпропетровськ : Пороги, 2010. – 202 с. : іл., табл.
16. Крючко, Т. А. Кардиология детского и подросткового возраста [Текст] : учеб. пособие /Т.А. Крючко, Пеший Н.Н., Танянская С.М.- Полтава: [б. и.], 2009 - . Ч. 1. - 2009. - 186 с.: ил, табл. Ч. 2. - 2009. - 178 с.: табл.
17. Лазоришинец В.В., Волосовец А.П., Кривоустов С.П., Лосева Е.А., Лосев А.А., Лекан Р.И., Зубаренко А.В., Марценюк Ю.О. Врожденные пороки сердца у детей. - Учебное пособие. – Одесса: Друк, 2009. – 174 с.
18. Лазоришинець В.В., Книшов Г.В., Руденко Н.М. Невідкладна допомога при основних патологічних синдромах у немовлят з уродженими вадами серця. Монографія. - УкрНДІСВД. – 2001. – 80 с.
19. Майданник В. Г. Клінічна діагностика в педіатрії: навчальний посібник / В. Г. Майданник, О. В. Бутиліна. – К.: Дорадо-Друк, 2012. – 284 с.: табл., іл.
20. Медицина дитинства під ред. П.С. Мощича. К: Здоров'я.-1999.-т.4.-709с.
21. Нарушения сердечного ритма и проводимости : руководство для врачей / под ред. В. Н. Коваленко, О. С. Сычева. – К., 2009. – 654 с. : табл., цветные ил.
22. Національний підручник з ревматології/ За ред. В.М. Коваленка, Н.М.Шуби. – К.: МОРІОН, 2013 – 672с.
23. Неонатологія: підручник: у 3 т./ [Знаменська Т.К., Антипкін Ю.Г., Аряєв М.Л. та ін.]; за ред.. Т.К. Знаменської. - Львів: Видавець Марченко Т.В., 2020.- Т.1. – 408. - Т.2. – 456. - Т.3. – 380.
24. Педіатричні аспекти ведення дітей з природженими вадами серця : навчальний посібник / О. П. Волосовець, Г. С. Сенаторова, М. О. Гончар [та ін.]; за ред. О. П. Волосовця [та ін.] ; Харківський національний медичний університет. – Тернопіль : ТДМУ : Укрмедкнига, 2008. – 175 с.: іл., табл.
25. Пеший М.М. Дитяча кардіологія (Клінічні лекції). Полтава, 2006. – 193с.
26. Пеший М.М. Електрокардіографія дитячого віку. – Полтава. – 2002. – 200с.
27. Пороки серця в практиці сімейного лікаря: навчальний посібник / А. С. Свінціцький, І. М. Щуліпенко, О. М. Гиріна, В. І. Бульда ; за ред. А. С. Свінціцького, І. М. Щуліпенка. – К. : ГОРДОН, 2010. – 443 с. : іл., табл.
28. Практична ехокардіографія/за ред. проф. О. Й. Жарінова. - Видавництво МС. - Львів. - 2014. - 146 с.
29. Ультразвукове дослідження опорно-рухового апарата. Метод. рекомендації.- Київ, 2008.- 40 с./під ред. В.М.Коваленка, Н.М.Шуби.
30. Ялинська Т.А., Дикан І.М., Таммо Раад. Діагностика вроджених вад серця у дітей за допомогою комп'ютерної та магнітнорезонансної томографії Методичні рекомендації. Київ. – 2010.

Ресурси Інтернет

1. <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/> – офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України.
2. <http://mon.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України.
3. <http://mtd.dec.gov.ua> – Реєстр медико-технологічних документів (медичні стандарти, Уніфіковані клінічні протоколи медичної допомоги, Клінічні

настанови).

4. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.
5. <https://dec.gov.ua> – державний Експертний центр України.
6. <https://guidelines.moz.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України, що містить нові клінічні протоколи фінського медично-наукового товариства Duodecim Medical Publications Ltd.
7. <https://nuozu.edu.ua/> – офіційний сайт НУОЗ України імені П. Л. Шупика.
8. <https://www.uaps.org.ua/> - Українська Академія Педіатричних Спеціальностей
9. <http://www.eacts.org/> - Європейська асоціація кардіо-торакальних хірургів
10. <https://www.acc.org/> - The American College of Cardiology
11. <https://www.escardio.org/> - the European Society of Cardiology (ESC)
12. <https://www.eshonline.org/> - the European Society of Hypertension
13. <https://www.heart.org/en> - American Heart Association
14. <https://pedecho.org/>
15. <https://www.aepc.org/> - The Association for European Paediatric and Congenital Cardiology (AEPCC)
16. <https://www.csanz.edu.au/resources/#clinical-practice> The Cardiac Society of Australia and New Zealand
17. <https://www.eapaediatrics.eu/> - The European Academy of Paediatrics
18. <https://fetalheartsociety.org/> - Fetal Heart Society <http://www.uptodate.com>
19. <https://www.guideline.gov/>
20. <https://www.cdc.gov/>
21. <http://www.cochrane.org/>
22. <http://prodigy.clarity.co.uk/>
23. <https://www.duodecim.fi/> The Finnish Medical Society Duodecim
24. <http://www.awmf.org> The Association of the Scientific Medical Societies in Germany
25. <http://www.has-sante.fr/> The French National Authority for Health
26. <https://www.nice.org.uk/> National Institute for Health and Clinical Excellence (NICE)
27. <http://www.cma.ca/> Canadian Medical Association InfoBase (CMA InfoBase: Clinical Practice Guidelines (CPGs))
28. <https://www.nhmrc.gov.au> The National Health and Medical Research Council (NHMRC)
29. <https://www.rcplondon.ac.uk/> Royal College of Physicians
30. <https://www.ama-assn.org/> AMA (American Medical Association)
31. <http://www.aafp.org/home.html> American Academy of Family Physicians
32. <https://www.aap.org> American Academy of Pediatrics Policy (AAP Policy) Clinical Practice Guidelines
33. <http://www.epa-une psa.org/> European Pediatric Association, the Union of National European Pediatric Societies and Associations (EPA/UNEPSA)
34. <http://antimicrob.net/biblioteka/recomend/clinical-recommendations-pro/>
35. <https://www.nice.org.uk/guidance/>

36. <http://www.nhsantibioticguidelines.org.uk/>
 37. <https://thechipnetwork.org/pediatric-cardiology-april-2024-abstracts/>

Загальна схема оцінювання

100 балів	200 балів	Оцінка ECTS	Залік	Пояснення
90–100	170–200	A	зараховано	відмінне виконання
82–89	155–169	B	зараховано	вище середнього рівня
75–81	140–154	C	зараховано	загалом хороша робота
68–74	125–139	D	зараховано	непогано; робота відповідає основним вимогам
61–67	111–124	E	зараховано	виконання відповідає мінімальним критеріям
35–60	60–110	FX	не зараховано	необхідне повторне складання
1–34	1–59	F	не зараховано	необхідне повторне вивчення дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ECTS	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються наступним чином:
		для іспиту, диф. заліку	для заліку		
170–200	A	Відмінно	зараховано	Поточна навчальна діяльність — максимум 120 балів. Підсумковий залік — максимум 80 балів. Разом — 200 балів.	Оцінювання знань здобувачів здійснюється за 200-бальною шкалою. Підсумкова оцінка є сумою балів, отриманих за поточну навчальну діяльність, самостійну роботу, індивідуальне завдання та підсумковий контроль. Поточна навчальна діяльність становить максимум 120 балів, у тому числі індивідуальне завдання — до 10 балів. Підсумковий залік становить максимум 80 балів. Мінімальна позитивна підсумкова оцінка — 111 балів.
155–169	B	Добре	зараховано		
140–154	C	Добре	зараховано		
125–139	D	Задовільно	зараховано		
111–124	E	Задовільно	зараховано		
60–110	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано		
1–59	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано		

Критерії оцінювання підсумкового заліку

Вид контролю	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів
Тестовий контроль	Правильність відповідей, знання діагностичних критеріїв, класифікацій, принципів лікування та профілактики захворювань серцево-судинної і кістково-м'язової систем у дітей.	40
Розв'язання клінічного завдання	Правильне визначення провідного синдрому, формування диференційного діагнозу, обґрунтування плану обстеження, лікувальної тактики, моніторингу та маршрутизації дитини.	20
Демонстрація практичної навички	Правильність і послідовність виконання, вибір обладнання, дотримання безпеки, точність вимірювання або реєстрації, клінічна інтерпретація результату та здатність пояснити висновок.	20
Разом	Підсумковий залік вважається складеним за умови отримання не менше 48 балів із 80 та відсутності критичної помилки під час демонстрації практичної навички.	80

Умови зарахування дисципліни:

- виконання всіх обов'язкових видів поточної, самостійної та практичної роботи;
- виконання індивідуального завдання, якщо воно передбачене індивідуальною освітньою траєкторією;
- отримання не менше 48 балів із 80 за підсумковий залік;
- отримання загальної підсумкової оцінки не менше 111 балів із 200;
- відсутність критичної помилки, здатної призвести до неправильної діагностики, небезпечної лікувальної тактики або безпосереднього ризику для життя чи здоров'я дитини;
- дотримання академічної доброчесності.

Політика опанування дисципліни

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- виконувати вимоги освітньо-наукової програми та досягати визначених результатів навчання;
- систематично відвідувати заняття, активно брати участь в освітньому процесі та своєчасно виконувати навчальні завдання;
- дотримуватися правил безпеки під час симуляційного навчання і практичних занять;
- дотримуватися академічної доброчесності, самостійно виконувати завдання поточного та підсумкового контролю;
- посилатися на джерела інформації при використанні ідей, тверджень, алгоритмів і результатів досліджень;
- дотримуватися норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної та наукової діяльності.

За порушення академічної доброчесності можуть застосовуватися повторне проходження оцінювання, повторне опанування освітнього компонента або інші заходи академічної відповідальності відповідно до локальних нормативних документів Університету.

Пропущені заняття та невиконані види навчальної роботи відпрацьовуються у порядку, визначеному кафедрою. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають право на необхідні адаптації організації навчання та оцінювання.